

Österåkers kommun

ann.bisenius@osteraker.se

Rektorn vid Margretelundsskolan

margaretha.scheja@osteraker.se

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Margretelundsskolan
i Österåkers kommun

Tillsyn i Margretelundsskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Österåkers kommun under januari – april 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Margretelundsskolan besöktes av Skolinspektionen den 17 januari 2014.

Fakta om skolan

Margretelundsskolan är en kommunal skola i Österåkers kommun. Verksamheten omfattar förskoleklass samt grundskola årskurserna 1-6. Vid tidpunkten för tillsynen hade Margretelundsskolan 501 elever. Av dessa går 76 elever i förskoleklassen och 425 elever i grundskolan. Skolan leds av en rektor. Verksamheten är indelad i fem arbetslag och skolans ledningsgrupp består av rektor, de fem arbetslagsledarna samt skolans förstelärare.

Kunskapsresultat

Årskurs 3

Enligt Skolverkets statistik för de nationella ämnesproven i årskurs 3 för läsåret 2012/13 uppnådde 74 procent av eleverna kravnivån på samtliga delprov i matematik. Detta resultat kan jämföras med motsvarande värden för riket som uppgick till 68 procent. I ämnet svenska uppnådde 92 procent av eleverna kravnivån på de olika delproven, vilket är högre än motsvarande värde för riket som uppgick till 78 procent. Enligt skolans egna uppgifter var andelen elever i årskurs 3 som nådde kunskapskraven i respektive ämne under läsåret 2012/2013, 95 procent i svenska och 96 procent i matematik.

Årskurs 6

Enligt Skolverkets statistik för de nationella ämnesproven i årskurs 6 för läsåret 2012/13, uppnådde mellan 75 och 100 procent av eleverna kravnivån på de olika delproven i svenska. Motsvarande värden för riket varierade mellan 88 och 97 procent. I engelska uppnådde nästintill samtliga elever kravnivån på de olika delproven. Motsvarande värden för riket varierade mellan 91 och 94 procent. På ämnesprovet i matematik uppnådde nästintill samtliga elever kravnivån på ämnesprovet. I riket uppnådde 94 procent av eleverna kravnivån på ämnesprovet i matematik. Nästan samtliga skolans elever i årskurs 6 nådde kravnivån på ämnesproven i NO (fysik) och SO (samhällskunskap). Motsvarande värden i riket som genomsnitt var 95 respektive 98 procent. Enligt skolans egna uppgifter uppnådde nästintill samtliga elever kunskapskraven i alla ämnen i årskurs 6.

Helhetsbedömning

Skolinspektionens samlade bedömning är att verksamheten i Margretelundsskolan har områden som måste förbättras.

Vid Skolinspektionens tillsyn framkommer att det finns brister i det systematiska kvalitetsarbetet på Margretelundsskolan. Skolan behöver rutiner för att systematiskt analysera verksamhetens resultat och använda analysen som underlag för att utveckla utbildningen. Vidare behöver kvalitetsarbetet dokumenteras för att ge en samlad bild av skolans planering, uppföljning och utveckling av arbetet.

Skolans individuella utvecklingsplaner behöver utvecklas så att planernas framtidsytande del utgör ett stöd för elevens strävan att nå kunskapsmålen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Av tillsynen framgår att skolans elever inte har tillgång till personal med kompetens för att tillgodose deras behov av vägledning inför utbildning och yrkesval i den utsträckning som författningarna föreskriver.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på de brister som huvudmannen måste åtgärda för att uppfylla författningarnas krav.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Österåkers kommun att vidta nedanstående åtgärd/åtgärder för att avhjälpa påtalade brist/brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 14 maj 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Österåkers kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- Se till att i de individuella utvecklingsplanerna framgår vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Motivering

Av skollagen framgår att läraren i en skriftlig individuell utvecklingsplan ska sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

I Margretelundsskolan anges elevens kunskapsutveckling i förhållande till målen i en för skolan gemensam mall. Vid Skolinspektionens dokumentgranskning av några av skolans individuella utvecklingsplaner för årskurs 1-5 konstateras att det dock i en del av dessa saknas en tydlig framåtsyftande del där det framgår vilka konkreta insatser som ska göras av skolan respektive eleven för att eleven ska nå kunskapskraven i de olika ämnena och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Utredningen visar att det finns brister i innehållet i de individuella utvecklingsplanernas framåtsyftande del. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen förläggs att åtgärda bristen.

Författning

10 kap. 13 § skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Österåkers kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Se till att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen.
- Se till att kvalitetsarbetet genomförs under medverkan av lärare och övrig personal.
- Se till att kvalitetsarbetet är dokumenterat.

Motivering

Enligt skollagen ska rektorn ta ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara de mål som finns för utbildningen i författningarna. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska dessutom enligt skollagen genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Tillsynen visar att det finns brister i Margretelundsskolans systematiska kvalitetsarbete. I skolans verksamhetsplan för 2013 anges att skolan har som mål att "förbättra resultaten i ämnet matematik" samt "öka kunskap om bedömning". Rektorn uppger att det är utvecklingsbehov som identifierats på huvudmannanivå och inte på enhetsnivå. Vid intervju med lärare framkommer att det pågår ett utvecklingsarbete i lärarlagen. Rektorn och lärarna uppger dock att man inte gemensamt har analyserat måluppfyllelsen på skolan och inte heller har identifierat gemensamma utvecklingsbehov till följd av en sådan analys.

Skolinspektionen bedömer att skolan inte systematiskt följer upp verksamhetens resultat på en övergripande skolnivå. Gemensamma, planerade åtgärder, en utvärdering av genomförda åtgärder samt även en dokumentation av kvalitetsarbetet saknas på skolan enligt Skolinspektionens bedömning. Skolan saknar därför en viktig del för att kunna utveckla utbildningen.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i skolans systematiska kvalitetsarbete. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

4 kap. 4-6 §§ skollagen

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro

Bedömning

Österåkers kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

- Se till att eleverna har tillgång till personal med kompetens att tillgodose deras behov av vägledning inför utbildning och yrkesval.

Motivering

I skollagen anges att elever i alla skolformer utom förskolan och förskoleklass ska ha tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses. Även den som avser att påbörja en utbildning ska ha tillgång till vägledning.

Vid Margretelundsskolan får de elever som går i årskurs 6 information om val inför fortsatta studier, enligt rektorn. Rektorn uppger vidare att det vid Margretelundsskolan inte finns någon personal som ansvarar för studie- och yrkesvägledning riktad till de övriga årskurserna. Inte heller någon lärare på skolan har ansvar för att tillgodose elevernas tillgång till studie- och yrkesvägledning i årskurserna 1-5.

Sammanfattningsvis visar utredningen att eleverna inte har tillgång till personal med kompetens att tillgodose deras behov av vägledning och yrkesval. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

2 kap. 29 § skollagen

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar enligt 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Österåkers kommun en anmärkning.

Trygghet och studiero**Bedömning**

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brist inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Skolan saknar en plan mot kränkande behandling som anger de målinriktade åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever under det aktuella året. Planen saknar vidare en redogörelse för hur de föregående års åtgärder har genomförts.

Motivering

I skollagen anges att huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Vidare anges att huvudmannen varje år ska se till att det upprättas en plan mot kränkande behandling. Planen ska innehålla en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska vidare innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Av Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2012:10) framgår att planen mot kränkande behandling bör innehålla konkreta mål som utgår från slutsatserna av kartläggningarna och beskrivningar av de insatser som ska genomföras under året för att förebygga kränkande behandling. Slutsatserna ska ligga till grund för och förklara de insatser som verksamheten måste sätta in för att förebygga kränkande behandling.

Av skolans plan mot kränkande behandling framgår att skolan gör en kartläggning av elevernas trygghet. Vidare finns det åtgärder som genomförts under föregående år samt en utvärdering av tidigare mål. Planen innehåller dock inga åtgärder baserade på resultatet av innevarande års kartläggning av elevernas trygghet. Skolinspektionen bedömer därför att det är svårt att koppla de beslutade åtgärderna till skolans mål. Det finns därmed, enligt Skolinspektionens bedömning, en risk att skolans målinriktade arbete mot kränkande behandling blir otydligt för elever och föräldrar.

Sammanfattningsvis visar utredningen att skolans plan mot kränkande behandling saknar uppgifter som ska ingå i en sådan plan. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav. Mot bakgrund av att bristen är att anse som mindre allvarlig stannar Skolinspektionen vid en anmärkning.

Författning

6 kap. 6 och 8 §§ skollagen

På Skolinspektionens vägnar

Anna Rydin
Enhetschef

Birgitta Olsson
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.